

MAAILMAN Historia

SAGA
EGMONT

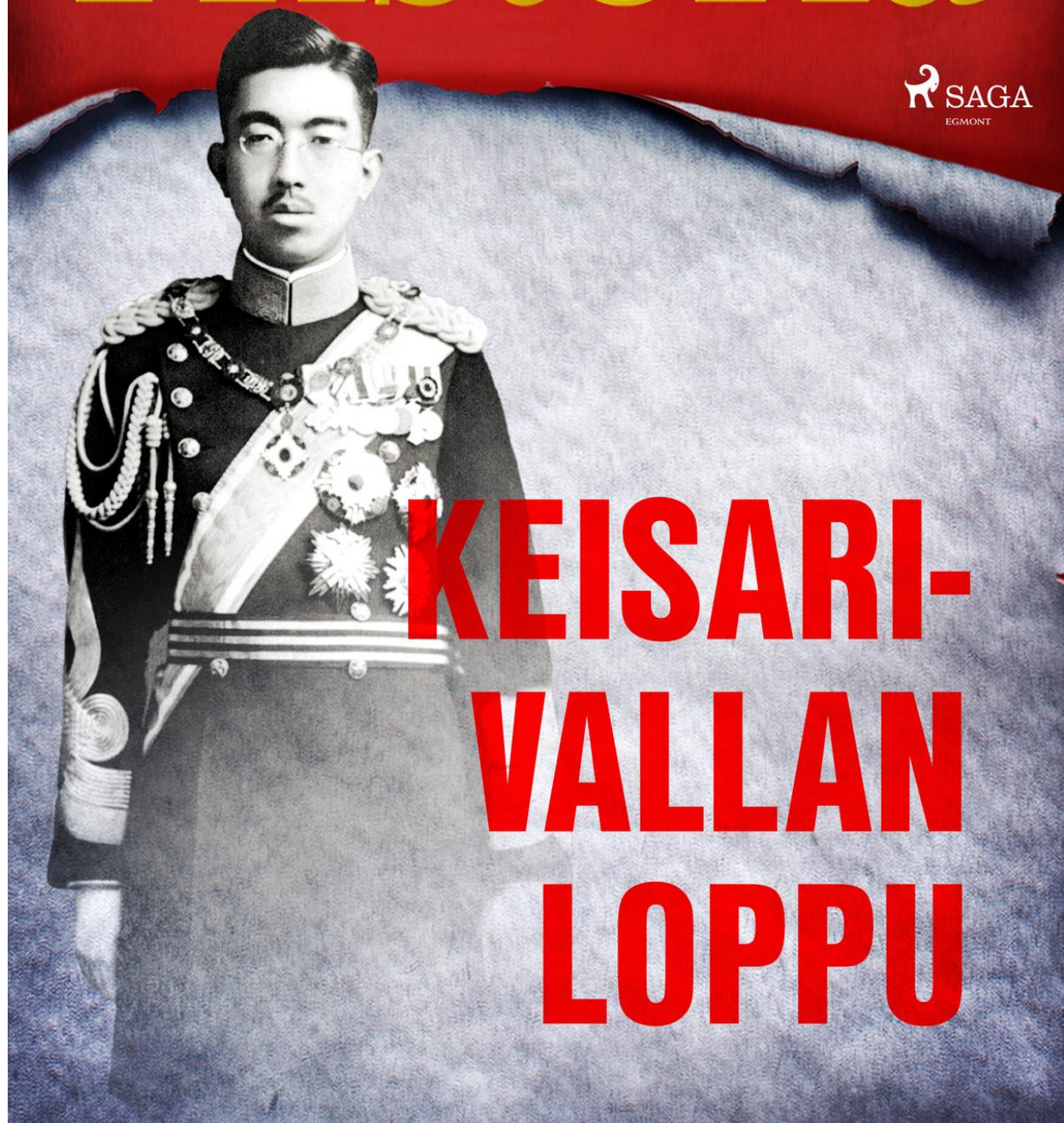

**KEISARI-
VALLAN
LOPPU**

MAAILMAN

Historia

 SAGA
EGMONT

**KEISARI-
VALLAN
LOPPU**

Maailman Historia

Keisarivallan loppu

SAGA Egmont

Keisarivallan loppu

Cover image: Wikipedia

Copyright © 2020 MaaIlman Historia and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726383775

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com – a part of Egmont,
www.egmont.com

Atomipommi toi murskavoiton

Aamulla 6. elokuuta 1945 Enola Gay -koneen miehistö pudotti atomipommin Hiroshimaan. Muutamassa minuutissa japanilainen provinssikaupunki muuttui palavaksi pätsiksi. Kolmen päivän kuluttua Nagasaki koki saman kohtalon.

Paatuneimmatkin japanilaiset kenraalit, jotka olivat aiemmin vakaasti päättäneet, että maan tuli jatkaa taistelua, järkyttyivät käsittämättömistä tuhoista. Kun itse keisari puhui antautumisen puolesta, Japani päätti hyväksyä ehdottoman antautumisen.

Viime hetkellä ryhmä nuoria upseereja yritti pilata suunnitelmat. Vallankaappaus kuitenkin kukistettiin, minkä jälkeen antautuminen voitiin vihdoinkin allekirjoittaa.

MAAILMA SODASSA -sarjan 10. osa kertoo liittoutuneiden lopullisesta voitosta.

Kiinnostavia lukuhetkiä!

1. Britit valtasivat taas burman

Britannian siirtokunnat Aasiassa olivat uhattuina, ja Japani oli tunkeutunut Intiaan asti. Laajentuminen oli tosin tullut kalliiksi, ja britit päättivät iskeä uudelleen hyödyntäen keisarikunnan heikkouksia. Japani puolustautui kaikin keinoin, joista osa järkytti brittejä.

Frederick Rowley piti lujasti kiinni bambulautasta ja potki tarmokkaasti jaloillaan päästäkseen Irrawaddyjoen toiselle rannalle Burman keskiosissa. Brittimajurin takana kiväärikomppanian loppuosa uitti lukuisia tukkilauttoja, joihin oli lastattu ammuksia ja aseita. Onneksi yksikään japanilainen ei ollut huomannut brittiläisiä ja intialaisia sotilaita, jotka ensimmäisinä pääsivät ryömimään maihin Irrawaddyn itärannalle. Joki muodosti luontaisen puolustuslinjan Itä-Burmassa, jota Japani hallitsi yhä liittoutuneiden viimeaikaisesta etenemisestä huolimatta.

Tropiikin lämmin tammikuinen aurinko kuivasi nopeasti miesten vaatteet, kun he nyörittivät saappaansa, keräsivät varusteensa ja lähtivät liikkeelle jokivarren bamburuoikkoon. He kuulivat edessä muutaman kilometrin päässä vihollisen tykkien jylinän osuudella, jolla suurin osa brittijoukoista ylitti jokea. Moottoriveneet ja sotilaiden ruumiit räjähtivät kappaleiksi joen ylityksessä, ja myös maihin pelastautuneiden sotilaiden oli vaikea saada perustetuksi turvavyöhykettä itärannalle, kun Japanin kranaatteja satoi lakkaamatta heidän niskaansa läheiseltä päärynämuotoiselta kukkulalta.

”Sinun on vallattava Pear Hill ja pidettävä se”, kuului 19. divisioonan komentajan, kenraalimajuri Pete Reesin määräys, kun Rowley ja hänen komppaniansa viimein pääsivät kovia kokeneiden joukkojen avuksi.

Kun aurinko alkoi laskea, Rowley ohjasi kiväärisankarinsa Pear Hillin juurelle, mistä hän kolmen valitsemansa miehen kanssa jatkoi kukkulan kiviselle rinteelle tiedustelemaan vihollisen asemia. Matkalla kukkulan laelle japanilainen hyppäsi yhtäkkiä esiin bambujen seasta kädessään samuraimiekka. Hän pääsi vain kolmen metrin päähän Rowleystä, kun yksi majurin miehistä ampui luodin hyökkääjään.

”Eteenpäin! Äkkiä ylemmäs”, Rowley huusi lopuille miehistään, jotka lähtivät täyttä vauhtia ylös jyrkkää rinnettä.

Hälytyksen saaneet japanilaiset ampuivat kiivaasti tykistötukikohdastaan Pear Hillin laelta, mutta Rowleyn joukot etenivät silti puu puulta taistellen vihollisen asemiin saakka ja surmasivat siellä joka ikisen. Japanin raju pommitus oli pysäytetty, ja brittijoukot saattoivat viimein ylittää Irrawaddyn turvallisesti. Tie kohti Mandalayta ja Rangoonia oli nyt raivattu auki.

BRITTIEN KOSTORETKI ALKOI VUONNA 1944

Kun brittijoukot ylittivät Irrawaddyn tammikuussa 1945, niitä ajoi eteenpäin kostonhimo. Kolme vuotta aiemmin japanilaiset olivat vyöryneet Thaimaan ja Burman välisten viidakon peittämien vuorten yli ja ajaneet viidessä kuukaudessa britit lähes pois siirtokunnasta. Keisarikunnan joukot olivat taitavia viidakkosotureita, ja brittien oli paettava tiheän helvetin halki turvalliselle maaperälle Intiaan.

Japani hyökkäsi sillä verukkeella, että se halusi vapauttaa Burman miehitysvallasta, mutta tosiasiasa Burman strateginen merkitys kiinnosti Tokion kenraaleita. Alueella oli runsaasti riisiä, öljyä ja puuta, mutta sen vuoret, laaksot ja viidakot muodostivat myös hyvän ulkoisen puolustuslinjan Intian rajalle. Japanin muut valloitukset Kaakkois-Aasiassa oli siten hyvin suojattu. Lisäetuna japanilaiset saivat tukittua Etelä-Kiinaan vievän "Burman tien", jotta liittoutuneet eivät voineet toimittaa tukea Kiinalle taisteluun keisarikuntaa vastaan.

Keväällä 1944 Japanin kenraalit alkoivat kuitenkin ahnehtia. He rynnistivät Imphalin ja Kohiman kaupunkeihin Intiaan, mihin britit olivat asettuneet. Hyökkäyksen komentaja Renya Mutaguchi tunsu itsensä niin voittamattomaksi, että hän oli järjestänyt ilotyttöjä Koreasta lennätettäväksi paikalle voiton jälkeen. Japanilaiset kuitenkin kärsivät kirvelevän tappion ja menettivät 55 000 miestä. Suuri osa menehtyi trooppisiin tauteihin kuten malariaan ja punatautiin. Japanin vahva asema Burmassa oli yhtäkkiä heikentynyt rajusti, ja tilannetta vain pahensi se, että keisarikunnan laivat toivat yhä harvemmin huoltovarusteita Burman satamakaupunkiin, koska Tyynimeri oli vahvasti Yhdysvaltain hallinnassa.

Brittikenraali William Slim näki sodan loppuvaiheessa vuonna 1944 tilaisuuden hyödyntää Japanin kriisiä vallatakseen Burman takaisin. Hän aikoi 14. armeijansa kanssa suunnata maan keskiosan kautta kohti Mandalayta ja Rangoonia operaatio Capitalissa. Samalla pohjoisen ja eteläisen rintaman tuli pitää vihollinen kiireisenä muualla Burmassa.

NORSUT RAIVASIVAT TIETÄ KOHTI ITÄÄ

Vaikka japanilaiset olivat vetäneet suurimman osan armeijastaan takaisin Irrawaddyn itärannalta, Slimin joukoilla oli edessään raskas matka joelle. Joukoissa sekoittuivat monet kansallisuudet skoteista britteihin ja intialaisista gurkhiin. Niihin oli värvätty jopa afrikkalaisia Britannian siirtomaista. Joka päivä miehet tunkeutuivat eteenpäin tiheään viidakon halki huohottaen kosteassa ja nihkeässä ilmassa ja ollen jatkuvasti varuillaan vaarallisten eläinten takia.

Slim oli sotavuosina Burmassa kokenut, miten elintärkeitä hyvät huoltolinjat olivat viidakossa. Siksi pioneerijoukot raivasivat polkuja ja teitä, jotta raskaat ajoneuvot ja tykit pääsivät etenemään tiiviin kasvillisuuden läpi. Puskutraktorit jyräsivät pensaikkoa ja muuta aluskasvillisuutta, ja britit käyttivät myös norsuja, jotka kärsillään nyhtivät puita maasta ja kantoivat ne suoalueille, jotta rungoista voitiin kasata ajokelpoisia alustoja. Norsuista oli hyötyä myös silloin, kun pioneerit rakensivat siltoja suurien jokien yli, jolloin suuren lihasmassan ja helpon liikuteltavuuden ansiosta eläin oli täydellinen työkalu vaikeakulkuisessa maastossa.

Slimin toinen huoltoreitti oli ilmatie, joka vähitellen oli tyhjentynyt Japanin koneista, joten liittoutuneiden lentokoneet saivat rauhassa pudottaa muona- ja varustelaeläimistöä sitä mukaa kuin joukot etenivät. Brittienraalit tiesivät, että täydet vatsat, lääkkeet ja riittävät ammukset olivat tärkeä etu nälkiintyneitä ja tautien riivaamia japanilaisia vastaan.

Matkalla viidakon halki britit kohtasivat kuitenkin koko ajan pieniä taistelukykyisiä japanilaisryhmiä, jotka eivät vielä olleet vetäytyneet Irrawaddyn taakse. Sala-ampujia piileskeli puiden latvoissa, ja sotilaat hiipivät brittien luo öisin ja heittäytyivät hurjiin lähitaisteluihin pistimillä ja samuraimiekoilla. Vihollisen yllätyshyökkäyksistä

huolimatta Slimin joukot eivät olleet lainkaan niin peloissaan kuin aiemmin.

”Alussa japanilaiset todella olivat voittamattomia, kunnes olimme viidakkosodan ja lähitaistelun ja totesimme olevamme ylivoimaisia”, kertoi brittiläinen sotilaslääkäri Desmond Whyte, joka yhdessä sotatovereidensa kanssa ei antanut japanilaisten pelkurimaisten menetelmien lannistaa heitä. Päinvastoin brittisotilaat vain innostuivat lisää:

”He olivat täysin häikäilemättömiä ja säälimättömiä. Löysin ystäväni riippumasta tiikkipuusta pistin työnnettynä oikean ja vasemman ranteen lävitse. Alaraajat olivat poissa, koska sakaalit olivat syöneet ne. Tarkoitus oli säikäyttää meidät niin, ettemme enää haluaisi jatkaa taistelua. Vaikutus oli kuitenkin täysin päinvastainen.”

JAPANILAISIA KULKI VIEMÄREISSÄ

Majuri Rowley ei myöskään antautunut japanilaisten peloteltavaksi Irrawaddyn itäpuolella, missä hänen vallattuaan Pear Hillin voitiin nyt panssarivaunut ja kuorma-autot kuljettaa turvassa joen yli suurilla lautoilla.

Rowley oli saanut ylistystä panoksestaan kenraalimajuri Pete Reesiltä, joka nyt tyytyväisenä sai ohjata 19. divisioonansa etelään kohti Mandalayta. Se oli kaunis, pyhä kaupunki, joka oli ollut Burman pääkaupunki ennen brittien siirtomaahallintoa. Maaliskuun alussa Rees saattoi jo nähdä kaukana häämöttävät Mandalayn lukuisten pagodien tornit.

Myös lähes 300 metriä korkea Mandalay Hill kohosi ylväänä. Siellä sadoittain japanilaisia odotti kaivamissaan luolissa voidakseen laukoa konekivääriryöppyjä ja kranaatteja vihollista kohti. Kukkula oli kuin valtava bunkkeri, jonka sisuksissa risteili tunneleita, mutta brittien pommitettua sitä perusteellisesti onnistui ryhmä Reesin gurkhasotilaita hiipimään Mandalay Hillille yön turvin.

”Tykistö ei saanut ajettua japanilaisia ulos kuopistaan, joten sotilaat porasivat reikiä, kaatoivat niihin öljyä ja sytyttivät öljyn tuleen. Useimmat japanilaiset jäivät luoliin, jotkut ryntäsivät ulos ampuen joka suuntaan”, kertoi brittiläinen tykkimies, joka päästi päiviltä savua henkensä edestä paenneet viholliset.

Kun Mandalay Hill oli 12. maaliskuuta Reesin hallussa, hän keskittyi kaupungin linnakkeeseen, Fort Dufferiniin, jonne loput japanilaiset olivat linnoittautuneet. Brittien Burmassa käymän viidakkosodan jälkeen sotaretki muuttui keskiaikaiseksi piiritystaisteluksi. Rees ei halunnut pommittaa hajalle vanhan pääkaupungin kauniita rakennuksia vaan piiritti sen sijaan Fort Dufferinin jouduttaakseen valtausta. Japanilaiset eivät saaneet ruokaa eivätkä lisävoimia linnakkeeseen, koska Reesin joukot valvoivat Mandalayn pohjoispuolta ja etelässä brittijoukot olivat ylittäneet Irrawaddyn ja vallanneet tärkeän Meiktilan kaupungin kukistaen japanilaiset.

Fort Dufferinia ympäröivä vallihauta kuitenkin esti Reesin yritykset lähettää joukkoja linnakkeen muureille, koska vihollisella oli aikaa ampuu hyökkääjät. Brittiläinen kenraalimajuri suunnitteli iskua Mandalayn viemärien kautta, mutta nälkäiset ja lannistuneet japanilaiset ehtivät ennen Reesiä. Yöllä 19. maaliskuuta keisarin joukot ryömivät kaupungin maanalaista putkistoa pitkin ulosteiden ja rottien seassa ja nousivat ylös kaupungin ulkopuolella.

Päivän mittaan britit nappasivat suuren osan pakenevista japanilaisista, ja tunnelma oli huipussaan, kun Rees nosti Britannian Union Jack -lipun tankoon kaupungin keskustassa. Mandalay oli jälleen brittien hallussa.

Kun vanha pääkaupunki oli vallattu, oli uuden vuoro. Kenraali Slim, joka oli kahden Spitfire-koneen saattamana laskeutunut Mandalayhin, ohjasi heti keskirintamansa etelään. Brittijoukot, jotka saivat nyt tukea myös Burman